

MÅNEDSBREV

SKJEBERG ROTARYKLUBB

Klubbens programkomite dette Rotaryår har tilført klubben et godt og variert møteprogram.

Kort oppsummert har vi sett hundedressur/oppvisning, Agility av ytterste klasse, hatt foredrag om Monolittens historie, ytringsfrihet (dagsaktuelt nå som opptar det politiske liv), lokal helsehjelp i Afrika, orientering om frimureriet, Arild Åseruds eiendomsutvikling, brytesport i Sarpsborg, seniorforedrag, Skulpturer i Sarpsborg, Svalbard, godkjenning av medisiner og Rotary's lovverk. Sarpsborg Kommunes ansatte har også bidratt med foredrag. Det har vært et bedriftsbesøk og et til er planlagt. Vi får besøk av biskop Kari Mangrud Alvsvåg og en flyktning lege fra Syria.

Dessverre ble vårt samarbeidsmøte med Sarpsborg Rotaryklubb avlyst da foredragsholder og deltaker i TV-programmet «Nytt på Nytt» og «Lindbo», marinebiolog Pia Ve Dahlen ble syk. Noe usikkert når vi kan gjenoppta det. Klubbens tradisjonelle møter er det selvfølgelig også funnet plass til, kasting på stikka (er gjennomført), gjenstår torskeaften, peismøter, dugnad, «ut i det blå» og årsmøte. Klubbens store satsing dette året er Intercitymøte på Quality Hotell 15. mars, som vi alle ser fram til med stor spenning.

Det har vært en fornøyelse å lede programkomiteen dette Rotaryår som består av 7 medlemmer. Jeg har notert meg at fest- og kameratskapskomiteen ønsker flere medlemmer, derfor vil jeg foreslå å redusere programkomiteen med 2-3 medlemmer og styrke fest- og kameratskapskomiteen. Vår komite vil fortsatt være bærekraftig. Det har ikke vært vanskelig å skaffe foredragsholdere, og det ytes hjelp også fra våre andre klubbmedlemmer.

Rolf Jul Strand.

Nr. 8 Årgang 47 Februar 2023

Klubbinformasjon:

Charterdato: 22. mai 1975
Møtested: Skjeberg Rådhus (Kantina)
Møtetid: Onsdag kl. 19.00

Styret:

President: Øystein Brodal
Innk. President: Per Frode Rismark
Sekretær: Ole Enger
Kasserer: Søren Pyntlund
Past President: Arne Nielsen
Styremedlem: Morten Pehrson

Månedsbrevkomité:

Per Brevik – Stein Juliussen – Arne S R Nielsen-
Hans Erik Pedersen --Steinar Kjuus

Stoff til månedsbrevet:

[e-post: perbrevik46@gmail.com](mailto:perbrevik46@gmail.com)

Møteprogram:

Mars	
1/3	Ur-ego/yrkesforedrag v/ Herleik
10/3	Torskeaften på Odd Fellow FREDAG
15/3	Intercitymøte på Hotell Quality NB! Kl. 17.30
22/3	En flyktnings historie v/ Adnan Annoos. Lege fra Syria
29/3	Peismøter

Referat fra klubbmøte den 1.2 2023

Møtested: Rådhuset
Program: Statuer i Sarpsborg v / Åse Bø Saltbones
Gjester: Foredragsholder, samt Inger og Magnhild
Fødselsdag: Per Brevik 77 år i dag.
Til stede: 22
Referent: Steinar Kjuus

President Øistein Brodahl åpnet møtet presis, med klokkeringing og lystenning (for håp, fred og billigere strøm). Hjertelig velkommen til foredragsholder, gjester og klubbmedlemmene.

Møtt i andre klubber: Øistein, Rune, Arne, Per Frode og Rune.

Per Brevik takket for Bursdagshilsen og refererte en hyggelig familiebegivenhet.

Rune minnet om utlevering av «Konvolutten» til potensielle medlemmer. NB VIKTIG!

Presidenten minnet om Inter City-møtet den 15.3 på Quality Hotell.

Så fikk Åse Bø, ordet. Hun er «bare» en pensjonert lærer fra Varteig, som er veldig glad i skulpturer. Og i Sarpsborg er det stort og rikt utvalg. Det er over 100 statuer som står ute, og er fritt tilgjengelige. I tillegg er det mange innendørs. Skulpturer er kunst i det offentlige rom, og vi støter på de nesten over alt.

Innledningsvis viste hun en film med bilder av ca 20 mer eller mindre kjente skulpturer.

Deretter tok hun for seg enkeltverk og litt om bakgrunnen/historien.

Interessant og spennende stoff og god formulering.

Her er noen av de spesielle statuer som ble kommentert:

Bjørnebingen, utenfor Bryggeriet. Kjøpt på Solli Bruk av Per Egenæss.

Blomsterpiken, på Fritzner bakken, av Liste Amundsen.

En gave fra Petra Asbjørnsen

Fugleflukt, utenfor Helsehuset, av Arnold Haukland. Ideen fikk

Haukland på Tenerife, hvor naboen hadde duer, og han kunne

observere deres bevegelser.

Ballspiller-gruppe, også Haukland, ved Sarpsborg Stadion.

Ode til Lyset. Stordal-anlegget. Her er det nå også en liten skulpturpark av en japansk kunstner, som inspirert av Vigeland, har laget fire små granittskulpturer, symboliserende de 4 årstider. Her er også flere av Lise Amundsen.

Piken med svovelstikkene, Anne Grimdalen, utenfor biblioteket.

Sykehjems-skulpturer: Kurland: Rådyrene. Tingvoll: Pike med ball og Gutt med trillebår.

Valaskjold: Trompeten. Borgen: Midgardsormen.

Minnesmerke i Kirkeparken etter Utøya: Nico Widerberg. Han har også to torsoer på Hafslund Hovedgård.

Kilden, foran Rådhuset, symboliserer Glomma og vannet.

Gutt på skilpadde, i gågaten, av Fredrik Raddum. Ideen bygger på Roald Dahls historie om «Gutten som snakket med dyrene», en spennende historie.

Pike med draperi, v Kalnes. Også Raddum. Men denne skulpturen har vært omdiskutert.

Genesis i Skoleparken, av Finn Erik Modahl. Her stifter vi bekjentskap med den unge Olav, mens den vi stort sett kjenner er jo krigeren og kongen. Imponerende.

Dronning Astrid, av Birthe M Løveid, i Kulåsparken. Mye historie her, og hun har nøkkelen til Olavs hjerte. Derfor bærer hun en nøkkel, og det er et nøkkelhull i stenen foran henne.

Så var tiden ute! Applaus og stor takk fra Presidenten! Nok et godt møte.

Referat fra klubbmøte den 8.2.2023

Møtested: Skjeberg Rådhus

Program: Erfaringer fra Svalbard v/Espen Olsen

Til stede: 23

Gjester: Inger Halvorsen

Referent: Hans Erik Pedersen

Presidenten ønsket velkommen og med en stående forsamling tente han et lys for fred og vennskap (og for lavere strømpriser).

Han hadde deretter noen opplysninger om viktige hendelser på denne dato.

Ingen hadde møtt i andre klubber. Arne hadde deltatt på AG-møte.

Rune Larsen viste fram vervingskonvoluttene og ga oss en oppskrift på hvordan vi skulle presentere dem: Gjennom å komme inn i Rotary's nettverk åpnet det seg utallige muligheter.

Presidenten ga så ordet til dagens foredragsholder: Espen Olsen. Han hadde kalt sitt foredrag «Erfaringer fra Svalbard - når frivilligheten er avgjørende». Espen er fra Skjeberg og hadde vært i politiet i 23 år. Fra 2017 hadde han vært på Svalbard i fem år og arbeidet hos sysselmesteren, vesentlig med beredskap. Hele familien hadde vært med.

Foredraget var delt i fire deler: Om Svalbard; Vår (familiens) historie; De frivillige på Svalbard; Beredskapsøvelse på Svalbard. Under hele foredraget ble det vist instruktive og flotte bilder.

Mange blir forvirret av værkartet på NRK og tror at Svalbard ligger utenfor Troms. I virkeligheten er det to døgners sjøreise rett nord fra Tromsø. Kartet gir ikke rette inntrykk av størrelsen. Legger vi det over fastlandet i samme målestokk vil mesteparten av Sør-Norge bli dekket.

Det er i dag tre faste bosetninger: Longyearbyen, Kings Bay og Barentsburg (russisk).

Det meste av øyene er isdekt hele året. Likevel kan det i sommermånedene være ganske rikholdig flora. Alle vekster er lavt voksende, bjørka kryper langs bakken.

Det er få dyrearter, men de er til gjengjeld ganske tallrike: Reinsdyr, polarrev og isbjørn. Alle fastboende hadde en jaktkvote på ett reinsdyr i året. Ettersom reinsdyra var ganske uredde for mennesker var det stort sett bare å gå ut og velge seg et dyr. Det var hvalross og sel og i sommermånedene var det yrende liv av forskjellige hekkende fugler. Om vinteren var det bare måker.

Været kunne være svært vekslende og han viste en videosnutt av hvorledes det på kort tid ble snudd fra blå himmel til full snøstorm.

Han hadde en kort presentasjon av historien fra oppdagelsen på slutten av 1500-tallet av William Barents og til Svalbardtraktaten fra 1920. De første århundrene var det jakt og fangst som lokket folk. Det gikk hardt ut over hval- og hvalrossbestanden. På slutten av 1800-tallet var det kullgruvedrift som overtok.

Svalbardtraktaten 9. februar 1920 anerkjenner Norges fulle og absolutte suverenitet over Svalbard.

Hovedmomentene er:

Beskyttelse av miljøet

Like rettigheter for bedrifter og enkeltpersoner til adgang og innreise, jakt og fiske, og visse typer økonomisk aktivitet

Bestemmelser om skatter og avgifter

Restriksjoner på marinebaser eller festningsverk –Svalbard kan ikke brukes i krigsøyemed

Svalbard - del av Kongeriket Norge fra 14. august 1925.

Hovedaktiviteter på Svalbard i dag er satellittkommunikasjon, turisme, forskning og gruvedrift (svært begrenset til å forsyne Svalbard med energi). De overordnede mål for svalbardpolitikken er:

Konsekvent og fast håndheving av suvereniteten

Korrekt overholdelse av og kontroll med Svalbardtraktatens etterlevelse

Sikre fred og stabilitet i området

Beskytte og bevare Svalbards villmark

Opprettholde norske samfunn på Svalbard

Det er sysselmesteren som er statens representant på Svalbard. Oppgavene dekker mye av statsforvalterens oppgaver, men hen er også politimester og lokal redningsentral. Viktig er beskyttelse av kulturminner og miljø. Sysselmesteren har mye ressurser i form av utstyr, men mangler folk. Myndighetsområdet er til 12 nautiske mil utenfor øyene. Ifølge internasjonale avtaler har Norge også ansvar for eventuelle redningsaksjoner i en sektor fra grensen til Russland og midt mellom Norge og Island og opp til polpunktet.

Espen og familien hadde opprinnelig tenkt seg to år på Svalbard. Det ble fem. Alle kunne tenke seg opp igjen. Største overgangen var å venne seg til at alle hadde våpen. Mye av aktivitetene man var vant til hjemme, kunne man også drive på Svalbard.

Frivilligheten står sterkt på Svalbard. Dersom det er behov, stiller folk opp. Han viste til rasulykken for noen år siden hvor svært mange deltok i redningsarbeidet. To frivillige foreninger er aktive: Røde Kors og Norske Redningshunder. Man vet aldri når forholdene krever stor innsats til redningsoperasjoner. Det er derfor helt nødvendig å være forberedt og å avholde realistiske øvelser slik at de forskjellige deltakerne kjenner sine oppgaver.

Foredraget ble avsluttet med en omtale og film om en stor redningsøvelse i 2021, AMRO, hvor 200 personer skulle evakueres fra et skip i havsnød.

Presidenten takket for et veldig fint og opplysende foredrag og overrakte en pose med næringsmidler fra gårdsbutikk.

Referat fra klubbmøte den 15.2.2023

Møtested: Rotarygarasjen
Program: Organisasjon i Sarpsborg kommune v/HR Direktør Elin C Hagen
Fødselsdag: Jan Willy 10/2 80 ÅR!
Til stede: 27
Gjester: Reidar Sanne og Kent Johansen
Referent: Arne S R Nielsen

Presidenten ønsket velkommen i henhold til tradisjonen

Rune hold en appell om rekruttering

Arne orienterte om invitasjoner til Rotary Business Forum / Intercity møte 15. mars og oppfordret alle til å invitere og melde på venner og bekjente
Morten minnet på at man bør nå melde seg på til Skreiaften den 10. mars.

Foredrag:

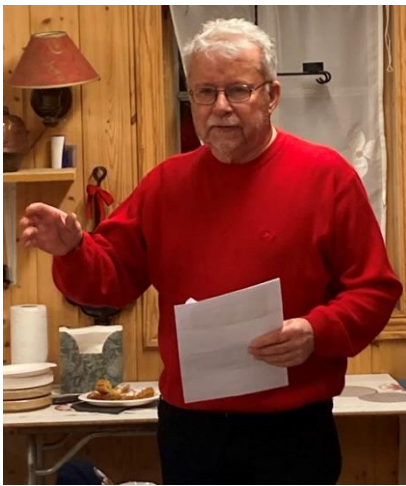
- Direktør organisasjon
- Som gammel orienteringsløper, syntes hun det var lett å finne frem
- Er fremdeles i prøvetid i kommunen - bare vært der noen måneder
- Begynte i oktober og hadde hørt mye godt om kommunen
- Tidligere bakgrunn:
- Siviløkonom, med påfyll av teknologi og ledelse på NTNU
- Bodd i Stockholm i mange år
- Endringer har vært konstante siden hun begynte å jobbe
- Jobbet i Scania i Södertälje - produserte lastebiler
- Regnskapsansvar på økonomiavdelingen
- Flyttet til Norge og begynte i Alcatel som var eid av Telenor - nedbygging av kobbernettet startet - slutt på fasttelefonen og nye endringer
- Begynte i Halden kommune - rett inn på å jobbe med Robek-lista - vi var 143 mill. i minus
- Vi måtte snu alle steiner - spare overalt - ikke mye blomster i parken
- Man måtte sørge for å ha de folkevalgte med seg i beslutningene
- Var også konstituert økonomisjef i en periode
- Kommunen måtte gjøre jobben selv
- Jobbet også ved IFE i Halden - reaktoren ble nedlagt og det samme ble den på Kjeller
- Lønn er den største utgiftsposten i budsjettet i Sarpsborg
- Ca. 5 milliarder i omsetning per år
- Det trenges flere hender i omsorgen, men man har ikke flere folk å ta av
- Man ser for seg at med mer utdanning på fagarbeiderne så kan de utføre flere oppgaver
- Den administrasjonen vi har i dag betjener langt flere innbyggere enn tidligere
- Hun sitter også i styret til Sparebank1 Østfold-Akershus
- Hun anbefaler alle å skaffe seg kommunens overordnede langtidsplan for [2018 - 2030](#)

Referat fra klubbmøte den 22.2.2023

Møtested: Rotarygarasjen
Program: Pratemøte
Til stede: 15
Møtt i andre klubber: Arne i Rotary Business Network
Bursdager: Rune Larsen i dag
Referent: Per Brevik

Kveldens møte var flyttet til Rotarygarasjen da mandagens møte med Pia Ve Dahle var avlyst. Til tross at det er vinterferie, var det 15 trofaste medlemmer som møtte opp til et pratemøte. President Øistein åpnet på vanlig måte, men denne gangen uten å tenne lys! En merkedag i 1975 på denne dagen var togulykken på Tretten.

Jan Willy hadde en liten historie som vanlig. Denne gangen om et bilde som viste seg å inneholde et meget viktig navn, nemlig: Peter Valentin Rosenkilde. En person som hadde tilknytning til Eidsvoll 1814 og helt tilbake til Napoleonstiden som omhandlet et kaprerbrev. Kjente navn som Tau Mølle, Tau Bryggeri og Skipsverft kom også fram etter hvert som Jan Willy undersøkte mer om denne personen. Artig innlegg!

Resten av kvelden gikk med til å diskutere klubbens framtid med valg av innkommende President og styresammensetning. Det kom fram forslag om at det burde være en liste over de to neste innkommende Presidenter slik at kontinuiteten var sikret. Det ble en del diskusjon

rundt dette, men konklusjonen var at det var en god idé.

Kjell Lunde hadde sjekket medlemslista og kommenterte at det var flere medlemmer som enda ikke hadde vært President. Noen hadde sikkert god grunn til å avstå, men ikke alle.

Det ble også spørsmål om vårt nye foreslåtte medlem, og dette må det gjøres noe med slik at vedkommende får beskjed om en opptaksdato, f.eks. Torskeaften 10/3.

Arne orienterte om en påmeldings e-post som han hadde sendt ut. Oppfordret alle til å benytte seg av den slik at vi har en viss peiling på hvor mange som kommer.

Jan Willy foreslo at vi skulle lage en liten oversikt på et stykke papir som fortalte litt om framtidige programmer. Disse kunne vi gi til ev. noen som kunne være interessert i å bli medlem i klubben vår.

Han foreslo også at vi kunne lage en sammenleggbar vegg som kunne inneholde bilder og hendelser som klubben var involvert i. Godt forslag!

Neste møte er Ur-ego/yrkesforedrag med Herleik

Referat fra klubbmøte 13. februar 2008.

Møtested:	Folkvang	M I M R E S I D E N
Program:	Myggnett-prosjektet	
Gjester:	Tom Gulliksen og Johnnes Smehaug, foredragsholdere Kråkerøy R.K.	
Tilstede:	26 - 76,1 %	
Fødselsdager:	Jan Willy Damsleth 10.02 og Per Lied 11.02 (80 år)	
Møtt i andre klubber:	Thor Otto Trapness i Fredrikstad 12.02. og Per Sundby i Jeløy 12.02 Intercitymøte.	
Referent:	Rolf Jul Strand	

Presidenten åpnet møtet med å ønske foredragsholderne velkommen. Påmeldingsskjema til musikalen "Singin' in the Rain" ble sendt rundt.

Rolf Jul Strand som har vært bortreist i 7 uker, 6 uker i Australia og 1 uke i Thailand, overrakte presidenten 2 bordstendere fra klubber han har besøkt i Australia. East Maitland R.C. ble besøkt 1. uke i desember. Dette var et julemøte med stor festivitas med ledsagere. Det var middag, innbudte gjester, utvekslingsstudenter og prest som holdt en kort tale. Det hele varte i 3 timer. East Maitland

ble også uken etter besøkt, da var det et hagemøte med grilling hjemme hos et av medlemmene. Der var også medlemmenes familie invitert.

Maitland Sunrise R.C. ble besøkt 18.12. De startet møtet kl. 0730 så Rolf måtte stå tidlig opp denne dagen for å rekke klubbmøtet. Dette var også deres siste møte for året og der ble det tatt opp et nytt medlem i klubben. Denne klubben besto av 50% kvinner og det var en kvinne som nå var president.

Så slapp Tom Gulliksen til. Han har tidligere vært i klubben og fortalt om Kråkerøy R.K.s første myggnett-prosjekt i Kenya som besto av 3.000 nett. Denne gangen er prosjektet på 10.000 nett. Han kunne fortelle at det hele startet i 1998, og siden har det ballet seg på.

Han redegjorde for Rotaty og forhistorien om Rotary som global organisasjon. Rotary deltok med 49 delegater ved chartringen av FN i San Fransico i 1945. 5 rotarianere ble senere valgt til formenn i FNs hovedforsamling. Etableringen av UNESCO var et resultat av en Rotary-konferanse i London i 1943.

100 % i februar

Per Brevik	Per Inge Magnusen
Øistein Brodal	Arne S R Nielsen
Jan Willy Damsleth	Herleik Rønningen
Jens B Grønnerød	Rolf J Strand
Steinar Kjuus	Jens H Westberg

Prosent til stede

1/2	8/2	15/2	22/2
70,6	69,7	81,8	45,5

(Prosenten er beregnet ut på "gamlemåten" dvs. antall fremmøtte og antall medlemmer)

Ekstra mange kontroller for tiden

Morten fikk pålegg fra politiet

(Klipp fra absurdgalleriet)